

FLOR DE CARD

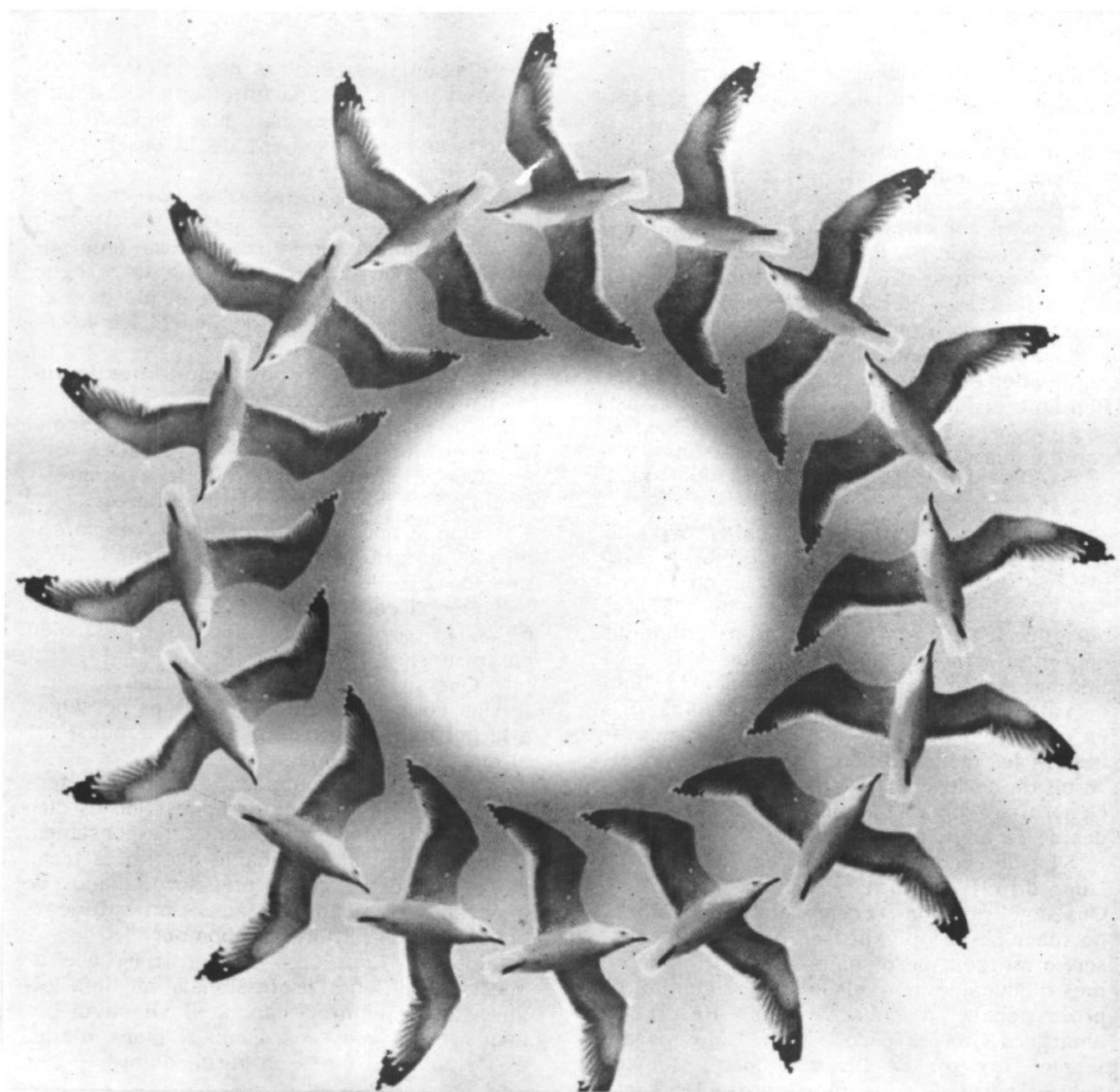

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

BOLLETÍ-REVISTA DEL CENTRE CULTURAL CARD * ABRIL DE 1985 * Nº 105

La gent en parlava. Alguna gent fins i tot discutia fent càbales i suposicions; gent que ni tan sols tenia al.lots a l'escola, i molt manco a pàrvuls.

Dissortadament s'ha parlat molt i agre de l'escola, o tal vegada la dissort no és tan grossa, car el poble, la gent, uns callant i altres cridant, ha mostrat el ser ésser.

Algunes interpellacions a sang calenta; mamballetes a rompre quan s'equiparen determinats fets a una mena de terrorisme... i al davant els mestres que mostraren cara: En Jaume, N'Antònia, Na Margalida i En Pep amb els lògics nervis però amb l'assossec i seguretat que dóna el haver obrat a consciència.

Dies després, de vetlada, fa bon parlar-ne.

Tot centre escolar, tal com preveu la llei, té un Estatut que és el que marca la línia que s'ha de dur, línia amb la qual qualsevol persona pot o no estar-hi d'acord, però que a la força ha d'ésser mínimament contínua, és a dir, no pot girar a la més lleu bufada de vent i més si aquesta línia cerca -com és el cas- l'efectivitat didàctica en mans, sobretot, de les persones esmentades i a les quals tothom -analitzau sinó els resultats de les votacions de l'Assemblea General- recolza i admira per la tasca que, des de fa anys, realitzen.

S'ha de reconèixer que l'educació és un camp difícil on tothom vol dir-hi la seva. Qualsevol persona reconeixerà públicament no saber res de picapedrer o fuster, o misser, o metge... però sempre voldrà sebre més d'educació que els altres, siguin o no professionals d'aquest camp. Resultaren amargues i fortes però ben reals les paraules del Director de l'Escola quan assenyalà que els pares -alguns pares- pretenien saber

més d'assumpes escolars que no ell. Fortes per als pares a qui anaven dirigides, i amargues per als mestres per quan suposen una càrrega de reconeixement de la desconfiança envers una professió.

Potser tot el rebumbori no és més que una inadequada i llastimosa politització d'una decisió que no té res a veure amb política. Una politització que no ocorregué quan -per exemple- es canvià el pla de Matemàtiques ni quan es decidiren les hores lectives de socials.

I aquest rebumbori pot tenir tantes lectures i matitzacions com persones.

- * Que si els pares necessiten més escola que els al.lots;

- * Que si avui el mallorquí ja és imprescindible per fer feina a molts d'indrets;

- * Que si aprendre en mallorquí és un camí més efectiu per arribar al domini de la llengua castellana;

- * Que si canviaven les directrius també hi hauria pares que tampoc no hi estarien conformes;

- * Que si l'Ajuntament tal o qual...

Una cosa és certa: hi ha camps per jugar a la política i d'altres per jugar a quasi tot el que un es pot imaginar.

L'escola és un camp on es juga a la formació i a la informació, i aquest joc és dirigit per un equip de persones responsables, serioses, amb una dedicació que no es troba gaires vegades i que a més són capaços de mostrar cara quan uns pocs són suficients per moure un pintoresc rebumbori.

Sòlament una cosa cal desitjar, que aquests excel·lents professionals no defalleixin ni es desanimin, car, a la vila avui per avui hi ha poques coses bones, i una d'elles és l'escola des de fa un parell d'anys.

A Sant Llorenç des Cardassar, a vint-i-nou d'abril de mil nou-cents vuitanta-cinc.

En Assemblea General Extraordinària convocada per l'APA, a les nou i mitja del vespre i en una aula de l'escola, s'aprovaren amb 118 vots positius, 6 de negatius, 4 en blanc i 2 vots nuls els següents punts:

1er.- Renonèixer i recolzar l'excel·lent tasca realitzada pels mestres que fan equip amb el director de l'escola.

2on.- En relació a la segona proposta "Rebutjar l'actitud d'un petit grup de pares que han emprat procediments no democràtics així com respectar la decisió majoritària dels pares de pàrvuls en relació a la llengua i també reconèixer la labor de llur professora", es considerarà un punt ja debatut i aclarit pels pares de pàrvuls.

GRÀCIES DE SA PARRÒQUIA DE SON CARRIÓ A SA DE SANT LLORENÇ

I bé que vos heu lluit,
feels creients llorencins,
quan els bén heu compartit
amb els carrioners veïns.

Ens heu volgut dar sa mà
plena, oberta i abundosa
per l'Església restaurar,
amb col·lecta generosa.

Com a Lluc, capdavanter
quan sa peregrinació,
aquí heu estat primers
en sa col·laboració.

Ses gràcies vos volem dar
com homes, com cristians;
nom que mos fa recordar
el fet dolç de ser germans.

Que vos ho pagui el Bon Déu,
que no vos planyi res gens,
i que la Mare de Déu
ens umpli a tots dels seus béns.

Gabriel Frontera
Rector de Son Carrió

Flor de Card

Bolletí-revista del Card, Centre Cultural de Sant Llorenç des Cardassar.

Adreça: Carrer de Sant Llorenç, 36.

Telèfon: 569119.

Abril de 1985. Número 105.

Dipòsit legal: 765-1973.

Edida: Centre Cultural Card.

Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra)

Director: Josep Cortès i Servera.

Consell de Redacció: Felip Forteza

Guillem Pont

Guillem Quina

Guillem Soler

Miquel Sureda

COL.LABOREN

Portada: Estudi realitzat en el cursè de laboratori en blanc i negre -organitzat per Flor de Card- damunt una fotografia de Felip Forteza.

Apa		3
Gabriel Frontera	Gràcies	3
Ant. Servera	Taula rodona	5
	Batec	10
Joan Lladonet	Ses Sitges	6
Josep Cortès	Espipellades-Varis	7
	Esports	17
Guillem Quina	escola	8
Ramon Rosselló	Història	9
Maria Galmés	Batec	10
	Si lleu...	18
	Comptabilitat	
Cat. Mesquida	Carta a Sa Punta	11
Maria Bel Sancho	SMOE	12
Guillem Femenias	Poema	13
Gabriel Juan	Poema	13
Gaspar Soler	Sobre Sa Punta	14
Francesc Clapés	Excursió	15
Llorenç Artigues	COE	16
Guillem Pont	Mai més	20
Bel Nicolau	Distribució	

NOTA

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.

Dia 19 d'abril es va fer una taula rodona per discutir el ja polèmic tema de la urbanització de Sa Punta de n'Amer, amb l'assistència de quasi tots els partits polítics amb representació a l'Ajuntament i el grup ecologista GOB.

Hem de fer notar que Flor de Card va convidar a Alianza Popular, que va decidir no participar-hi. El moderador va esser el cap de redacció de Última Hora Jacint Planas Santmartí. Cal dir que es notava que era un tema prou important per la quantitat de gent que es va moure per assistir-hi.

El comportament de la gent fou acceptable, llevat dels exaltats de sempre, que varen pegar quatre crits que el moderador, aixímateix va tenir molta feina per controlar. És possible que anem caminant cap a una manera nova d'entendre les coses, en una paraula, cap a la tolerància amb les idees contràries a les nostres.

Tots els assistents, exceptuant en Bartomeu Pont, representant del CDS, varen estar d'acord en la no urbanització de Sa Punta. A continuació resumirem les postures de cada un dels grups, seguint l'orde de la taula rodona.

Els del CDS estan d'acord amb la urbanització; creuen que han aconseguit el màxim de zona verda i, segons la seva versió, en cas d'urbanització es crearia molta riquesa per a l'Ajuntament, molts de llocs de feina i, a més, els propietaris, en cas de que no s'aprova, posarien un contenciós administratiu a l'Ajuntament que suposaria hipotecar el poble de Sant Llorenç per un grapat d'anys, perquè hauria de pagar molts de

cents de milions de pessetes. La seva postura era de que, en tot cas, fos el Parlament el qui la rebutjés, i així, a l'hora de pagar indemnitzacions als propietaris, fos Mallorca sencera la que contribuís al pagament.

UM és partidària de la no urbanització de Sa Punta. La protecció dels espais naturals és un punt prou important per a ells. No són partidaris del creixement zero, però si han de triar entre fer malbé una zona d'evident interès ecològic i paisatgístic o l'anomenat creixement zero, ells optaven pel darrer. Creuen que Sa Punta revaloritza les zones properes. Donarien carta blanca a qualsevol altre tipus d'urbanització que no atemptés contra els valors que Sa Punta representa a nivell econòmic. Pere Morey diu que els "tour operators" -que ell qualifica de capitalistes i conservadors- demanen en tot moment la conservació de la natura, dels recursos de principal interès perquè són el principal motiu d'atracció del turisme. Defensar la no urbanització de Sa Punta no és anar contra l'economia d'aquesta zona, diu Unió Mallorquina.

La postura del PSOE és també partidària de la no urbanització. Fent referència a un estudi encarregat per la Conselleria d'Obres Públiques i Urbanisme a l'Institut d'Estudis Ecològics -INESE- els científics han presentat un plec on es demostra que és prou important conservar Sa Punta pels seus recursos ecològics, botànics, geològics i recreatius. Segons el PSOE fa falta que el Parlament posi traves als ajuntaments. Diuen que l'Ajuntament de Sant Llorenç, tractant de plantejar unes millores ecològiques, està

plantejant un hermós negoci, una actualització d'un capital que havia quedat envellit, intentant fer plenament realitzable una urbanització que ja no ho era. Expressen la seva idea de que fos el Parlament el qui pagàs les possibles urbanitzacions, però que primer caldria esperar la sentència del tribunal.

Segons el PSM Sa Punta té una sèrie de característiques naturals que s'han de conservar sigui com sigui. Les indemnitzacions, si arribàs el cas de que s'haguessin de pagar, les pagarien totes les Illes, tot l'Estat Espanyol i no el poble de Sant Llorenç. A Sa Punta els propietaris ja han guanyat molts de milions amb les 200 quarterades que han urbanitzat, i està clar que els propietaris no es poden queixar. No es tracta més que de salvar par al poble i per a la seva economia un espai que no és més que la tercera part de la seva propietat. Els grans beneficiaris serien els especuladors estrangers i no la gent de Sant Llorenç. Feren la proposta de presentar al·legacions al pla parcial de cara a evitar possibles indemnitzacions.

No cal afirmar que el GOB defensa la no urbanització de Sa Punta. En Xavier Pastor diu que, segons uns estudis fets per la Conselleria d'Ordenació del Territori, una tercera part del litoral de les Illes està ja urbanitzat i el 70% del que queda hi ha plans parcials elaborats que permetrien urbanitzar-lo. Segons ells hi ha una enquesta que ha determinat que el 93% de ciutadans estan en contra de qualsevol urbanització, i que els recursos de construcció s'han de dirigir al reciclatge i conservació del que ja està fet, que, després de 20 anys, ja s'ha degradat. Aquesta mateixa enquesta mostra que la principal preocupació de la gent de les Illes és el medi ambient, per damunt de la seguretat ciutadana i per damunt de l'atur. Segons Xavier Pastor el Foment del Turisme, els "tours operators" i l'Associació de l'Illa Petita i Mitjana Empresa estan absolutament en contra de les urbanitzacions, perquè consideren que això és matar la gallina dels ous d'or. El president Cañellas, quan va fer un viatge a Alemanya, els "tours operators" van confirmar-li que la principal preocupació dels turistes era la degradació dels espais naturals.

El GOB defensarà que quedi sense tocar la part verge del litoral, perquè els recursos naturals tenen un límit, i molt més a unes illes. És evident que 27.000 habitants i un camp de golf suposen moltíssima d'aigua i

aquest problema és crònic a Mallorca, i particularment a aquesta zona de l'Illa.

Arribats a aquest punt de la taula rodona on cada un dels participants havia exposat la seva postura envers la urbanització, hi va haver un torn de rèplica per al·lusions on els participants varen contestar si s'havien sentit aludits.

El PSOE va fer constar les incoherències d'UM, que ara defensava la no urbanització de Sa Punta i en canvi estava a favor de la de Cala Mondragó.

Els assistents varen poder fer totes les preguntes que volien, que foren contestades amb més o manco encert segons la ideologia particular.

Antònia Servera

AUTOESCOLA CARDASSAR

comparau preus,
ensenyament
i rapidesa

major, 22

VIDRES I MIRALLS

CRISTALLERIA
Sant Llorenç

Carrer Major, 71
Telèfon 56 92 11

Dia 22 de març, els alumnes de 2ª etapa del C.P. Verge de Montserrat de Palma i tres professors vàrem anar a passar UN DIA A SES SITGES.

Era una excursió, era una sortida a conèixer un poc més el nostre entorn, aquesta vegada partíem cap a llevant a realitzar una experiència desconeguda, anàvem cap a Sant Llorenç des Cardassar, poble completament ignot pels nostres escolars.

Sabiem el què haviem de fer, però no sabíem com resultaria l'experiència, sabíem que haviem de fer pa i formatge, que coneixeríem diferents arbres de les nostres contrades i que sembraríem hortalisses, però no ens imaginàvem com es durien a terme totes aquestes pràctiques.

Aquesta eixida havia creat moltes expectatives als nostres alumnes, segurament perquè era la sortida més cara que feien, ja que costava unes 1.100 pts. per alumne, encara que ells pagarien ben poc gràcies a una subvenció de l'Ajuntament de Palma d'un 50% i a una subvenció de la pròpia escola d'un 25%.

Arribats a la finca de Ses Sitges i una vegada posats en contacte amb els monitors de la granja-escola i després d'haver-se romput el gel inicial gràcies a una sèrie de jocs ben animats, els alumnes palmesans que poques vegades tenen ocasió de veure el cel sencer, es varen posar en contacte amb aquelles terres de conreu, aleshores ben amarades i fresques amb uns arbres i uns sembrats que lluien orgullosament el seu verd dels dies de festa.

Els nostres alumnes varen anar realitzant les diverses activitats que prèviament s'havien planificat i el dia els va passar en un obrir i tancar d'ulls, però se'n varen anar coneixent els ametlers, els garrovers i les figueres, varen haver sembrat cols i cebes, també varen haver sembrat planter de l'arbre de l'amor, varen menjar pa fet seu i se'n duïen quatre peces de formatge que menjarien el dilluns següent.

A continuació i durant els dies successius han anat omplint les fitxes corresponents als treballs pràctics que allà varen realitzar, han fet auques a Ses Sitges i als productes resultants de les seves activitats, han fet igualment endevinalles i poesies. I després han expressat la seva opinió lliurement sobre aquesta jornada d'estància al mateix lloc on va néixer el gran escriptor Salvador Galmés i tots han coincidit que és l'excursió que més els ha agradat de totes les que han fet durant la seva vida escolar.

Després d'una experiència tan positiva crec que era un deure donar-la a conèixer a a totes les persones que tenen que veure en l'escola perquè s'animin a realitzar-la i als monitors i als organitzadors de Ses Sitges que segueixin en aquesta línia i que s'animin a fer les obres adients perquè l'estada a aquesta granja-escola pugui ésser d'un parell de dies. I aquí sorgeix un dels punts negatius que envolten el naixement i curta vida d'aquesta granja-escola, ja que és difícil desenvolupar més activitats i més temps d'estada degut a les dificultats econòmiques que apareixen. Quan nosaltres vàrem donar per feta la creença que l'Ajuntament de Sant Llorenç hauria donat suport econòmic a aquesta iniciativa d'un llorençí, pedagog i impulsor de la cultura arreu de Mallorca, quina no va ésser la nostra sorpresa quan ens vàrem assabentar que l'Ajuntament ni havia ajudat, ni, fins i tot, havia fet el més mínim cas d'aquesta "brusca" que havia passat pel cap d'un llorençí.

Bé, nosaltres agraïm a l'Ajuntament de Palma el suport que dona a totes les escoles que volen realitzar aquesta experiència, a més, esperam que el Consell Insular de Mallorca també pugui ajudar a que el naixement d'aquesta granja-escola pugui arribar a ésser una vertadera realitat dins Mallorca, que tan mancada n'està i esperam que l'Ajuntament de Sant Llorenç recapaciti i que no perdi, com moltes vegades ocorre, una vegada més el tren de la cultura.

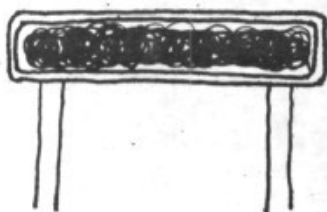
Joan Lladonet

Quan jo era a l'altres forces vives d'es poble eren es batle, es metge, s'apotecari, es rector i es pocs altres personatges locals que gaudien d'es títol de "don".

Imaginau-vos quina seria sa meva sorpresa quan vaig llegir damunt s'"Última Hora" de dia 14 que ses forces vives de Sant Llorenç havien d'organitzar sa taula rodona per xerrar sobre sa Punta de n'Amer, quan es qui realment duguérem tot es trull vàrem esser es de sa Revista. Sé cert que no s'ho hagués pensat mai sa padrina que es seu nètet arribàs a ser una força viva!

A sa recentment declarada "Guerra des ròtuls" entre es pobles veïns i Sant Llorenç semb'a que en aquests moments s'eix Son Servera-Artà duu un lleuger avantatge, ja que n'hi ha tres de llorencins empastissats i només un de serverí.

Consultats es dirigents de sa resistència mos han assegurat que confien en què prest se rescabali sa situació.

M'haureu de perdonar si aquest mes sa pàgina de collonades no és plena de tot, però era a fer una volta p'es continent per comprovar s'incidència que sa revista té dins es països de sa Comunitat Econòmica Europea.

He tornat gratament convençut de que Flor de Card és sa revista europea més venuda a Sant Llorenç.

Josep Cortès

Varis

BANDA DE MÚSICA

Dia 25 d'abril varen tenir lloc les eleccions per a renovar la directiva de la Banda de Música, que quedà integrada pels següents membres: President: Rafel Melis "Gabellí", vocals: Joan Lloré, Joan Bauçà "Blanc" i Joan Sureda "Saletes". Dins pocs dies es durà a terme la distribució dels càrrecs de secretari i tresorer.

Sembla que un dels objectius que s'ha proposat la nova directiva és la redacció d'uns estatuts que regeixin l'agrupació i la creació d'una escola de música. Esperem que tot això sigui possible i que la Banda continuï essent una de les institucions "vives" de Sant Llorenç.

SON SERVERA

Dies passats el llorencí i col.laborador de Flor de Card Llorenç Artigues va guanyar el primer premi de cartells anunciadors de la festa de Sant Joan, a Son Servera, que estava valorat en 25.000 ptes.

Des d'aquestes retxes volem donar l'enhorabona al guardonat i fer precis perquè no sigui el darrer.

D'esquerra a dreta i de dalt a baix:

Aurora Alvarez; Mª Bel Riera, Aina Santandreu, Gabriel Mesquida, Caterina Umbert, Antoni Llull, Francesc Pastor, Francesca Ramon, Margalida Gelabert, Joana Mª Domenge, Francesca Roig, Margalida Cànaves, Francesca Ferriol, Josep Bauçà, Joan Ordinas, Antoni Morey, Pere Galmés, Joan Jaume.

TERCER - B
Mestra: Aina Lozano

D'esquerra a dreta i de dalt a baix:

Pere Negre; Antoni Sureda, Joan Llinàs, Joan Mestre, Guillem Jaume, Bernat Llinàs, Gabriel Ferriol, Francesca Pilar Puigròs, Maria Caldentey, Sebastiana Adrover, Maria Riera, Magdalena Duran, Carme Girart, Graciela Roig, Isabel Aina Nicolau i Caterina Pascual.

QUART - A
Mestra: Isabel Muñoz

FILIGRANES EN LA DOCUMENTACIÓ DE BARTOMEU CALDENTY, IMPRESSOR (I)

Enguany (juny de 1985) es compleix el cinquè centenari del primer llibre imprès a Mallorca: "Tractatus de regulis mandatorum" de Joan de Gerson. Es prou sabut que l'introduïdor de la impremta fou Bartomeu Caldenty, prevere natural de Felanitx, ajudat pel valldemossí Nicolau Calafat, home que he trobat documentat diverses vegades com a rellotger. Tant de mossèn Caldenty com de la impremta ja s'ha dit pràcticament tot, i és difícil a hores d'ara trobar notícies inèdites. Es de destacar el treball de Joan Muntaner "La primera impremta mallorquina. Los impresores Caldenty y Calafat" (BSAL 30) amb il·lustracions del citat Gerson, la "Devota Contemplació", el "Breviari Mallorquí" i d'altres. Vegeu també el meu article "Mn. Bartomeu Caldenty introductor de la impremta a Mallorca". Felanitx 1981.

Com que no tenc interès en tornar a publicar notes i fets prou coneguts, d'una banda, i d'altra, no vull deixar passar per alt aquest aniversari sense una col·laboració meua, per això he pensat donar a llum algunes de les filigranes que he trobat a alguns dels documents referents a Mn. Caldenty, i als seus familiars, tots oriünds de Felanitx. Vat ací la mostra:

Diverses vegades Mossèn Bartomeu Caldenty anà a la presència del Rei com ambaixador del Regne de Mallorca. El mes de setembre de 1492, demanà la concessió del monestir de Miramar per a col·legi d'ensenyança. (ARM AH 684 f. 89-92v i 102v).

Filigrana del llibre d'Ordes 1470-90 (Arxiu Diocesà de Mallorca). Dia 31 de maig de 1477, Bartomeu Caldenty és ordenat de prevere. A aquest mateix llibre consta que el 18 de març de 1480 fou ordenat de prevere Francesc Prats.

Dia 13 de gener de 1470, Bernat Caldenty de Felanitx nomena procurador el seu fill Bartomeu Caldenty, clergue. Dia 20 de novembre, Bartomeu Caldenty nomena procurador Jaume Oliver, beneficiat de la seu per regir i governar els seus béns. (Es disposava a sortir de Mallorca per anar a estudiar a París?). Fa constar que és menor de 25 anys però major de 23. (ARM prot. Miquel Abeyar A-279 f. 186v i 243v).

Dia 20 de març de 1486, des de la cúria eclesiàstica, atenant la ciència, virtuts i bons costums de Bartomeu Caldenty, li concedeixen el benefici de l'altar de Santa Anna de la Seu, un altre altar de Sant Jaume de l'església de Santa Creu, i un altre a la capella de Santa Maria del Toro, de Menorca. (ADM colacions 1484-89 f. 107-108v).

POLICIA ESPECIAL

A principi de mes la Policia Especial destinada a la zona costera va entrar en funcionament.

Els ajuntaments de Sant Llorenç i Son Servera han establert conjuntament aquest servei especial per donar més tranquil·litat al sector, ja conflictiu per ell sol.

LLIBRES

Del 20 al 26 d'abril es va celebrar la Festa del Llibre. Aquest any, a diferència dels altres, va tenir una durada d'una setmana. Es va fer a la Rectoria amb venda i exposició. Es vengueren uns 200 llibres deixats per les llibreries XALOC i EMBAT. Més del 70% de les vendes eren de literatura catalana.

Segons les estadístiques, a nivell nacional el 60% de les vendes totals de llibres durant l'any es fa durant aquesta setmana.

SETMANA SANTA

Del 1 al 7 d'abril han tengut lloc les festes de la Setmana Santa, envoltades de la tristor de cada any.

Seguint la tradició habitual, les processons han fet el recorregut normal. Són unes festes pròpiament de l'Església, on es commemora la mort i la passió de Jesucrist. Ara bé, la gent ha tret la festa de dins l'Església i l'ha passada a la seva gastronomia particular, fent uns plats que sols es solien fer per aquestes festes, com són les panades, els rubiols, les freixures, etc.

PREMSA FORANA

Dia 24 d'abril i en el Puig de Sant Miquel, el President del Consell Insular i el cap del Gabinet de Premsa d'aquest organisme varen reunir a tots els representants de la Premsa Forana per parlar de la publicitat que faran per donar a conèixer aquesta institució i quina funció té, a través d'aquestes publicacions.

CICLETURISTADA

Dia 28 d'abril la Unió Ciclista Sant Llorenç va organitzar una cicleturistada que va esser molt concorreguda, i a la qual es va convidar als participants a be-
renar.

TAULA RODONA

Divendres dia 19 d'abril organitzada per Flor de Card i amb l'assistència dels representants dels grups PSM, PSOE, UM, CDS i GOB va tenir lloc a la Sala Rigal una taula rodona per parlar de la possible urbanització de la Punta de n'Amer, aprovada per l'Ajuntament i que prest es durà al Parlament Balear per veure si és viable o no. Va actuar de moderador en Planes Santmartí, del diari Última Hora.

Es veu que és un tema polèmic, ja que hi va assistir molta gent -es calculen uns 350 persones- (Més informació a la pàg.

CONCERT

Dia 21 d'abril la Capella de Manacor va venir a donar un concert de cançons de Jesucrist Superstar. La concurrència va esser massiva i els aplaudiments ompliren l'Església.

DEFUNCIONS

N'Andreu Galmés Rosselló, viudo, morí dia 27 a l'edat de 93 anys a Sant Llorenç. Al Cel sia,

Antònia Umbert Planisi, viuda, morí a Sant Llorenç el dia 29 de març a l'edat de 83 anys. Que la vegem en el Cel.

Bernat Sansó Riera, fadrí, va morir dia 30 de març a l'edat de 78 anys. Descansi en pau.

Antoni Font Riera, morí a Sant Llorenç dia 7 d'abril. Era casat i tenia 80 anys. Que el vegem en el Cel.

Manuel Pérez Corraliza morí tràgicament a S'Illot dia 12 a l'edat de 39 anys. Era casat. Descansi en pau.

Petra Soler Llodrà, viuda de 85 anys, morí a Sant Llorenç dia 15 d'abril. Al Cel sia.

Jaume Riera Lliteras, casat, mor a Sant Llorenç dia 17 d'abril als 73 anys. Descansi en pau.

Miquel Font Brunet, casat, mor a Son Carrió dia 17 d'abril. Tenia 80 anys. Al Cel sia.

Na Petra Galmés Sansaloni, casada, morí a Sant Llorenç dia 27 d'abril als 45 anys. Descansi en pau.

Maria Massanet Galmés, viuda, mor a Sant Llorenç dia 29 a l'edat de 78 anys. Que la vegem en el Cel.

NAIXAMENTS

Neix a Sant Llorenç dia 2 d'abril na Isabel Fullana Riera, filla de Joan i Maria. Enhorabona!

Na Isabel Maria Santandreu Sureda neix dia 12 d'abril, i els seus pares són en Miquel i na Maria. Salut!

Catalina Nieves Llull Galmés neix dia 17 d'abril a Son Carrió. Són els seus pares. Guillem i Margalida. Enhorabona!

NOCES

Lluís Miquel Macias Montero i Esperança Nieto Díaz es casaren dia 17 d'abril. Enhorabona!

Pedro Martínez Ochoa i Maria Artigues Mascaó es casaren dia 20 a Son Carrió. Enhorabona!

Pere Rosselló Riera i Ramona Pascual Font es casaren dia 20 a Son Carrió. Enhorabona!

Amantíssima Punta:

M'arriben als meus sentits que l'hora de la teva mort t'és present.

Voldria, en aquests moments, comunicar-te el meu profund sentiment, car de mi no depèn el fil de la teva vida i vull allunyar-me, tan lluny com pugui, de les tisores que te'l puguin tallar.

Sabràs que la meva persona només pot ajudar-te a aguantar l'equilibri de la teva existència, aixímateix encara puc somniar un vaixell que t'allunyi, mar endins, dels teus assassins.

I ara, mentres el bolígraf em tremola i tinc una lluita amb el vent que se'n duu el paper sota el que escric, t'imagin amb tot el teu esplendor, amb un parell de vigies vora el Castell, poderosa, esplendorosa, per terra pins, sivines, xiprells, fonoll, card... per fons la mar, la immensa mar...

Sí, jo tindrè el record, el bell record, tindrè aquest tresor. Però... i els meus néts? Ni tan sols poden esser dignes d'aquest goig?

Quan ells em demanin si els hotels sempre han estat vora la mar, jo els hauré de dir que no, llavors els hauré de fer entendre, malgrat sigui difícil, el cor de pedra marbre que tingueren les persones que avui t'han sentenciat.

Saps? Avui al mercat he sentit una dona que deia que series més mona amb un parell d'hotels. Per a que vegis que hi ha qualche sentit de l'estètica que és massa! I és que a partir d'Einstein diuen que tot és relatiu!

Em deman si de veres no sentirà els gemecs dels arbres el qui els haurà de tallar, la remor de la mar el qui l'haurà d'embrutar i la calor de la terra aquell qui l'haurà de tapar de ciment... Sí, aquests tal volta vagin amb el cap baix, però ¿sentirà qualche cosa el qui de dintre el seu despatx ha dictat la teva mort? No ho sé! És difícil d'esbrinar! Què et sembla?

Bé, ja hi manquen poques hores per al darrer adéu, i dintre el meu esser hi corr un sentiment d'impotència, car estic segura que he fet poc per ajudar-te. Saps? Tinc ràbia, ràbia de que hakis estat venuda per diners! Sí en aquests moments cridaria, pujaria dalt del teu castell i cridaria fort, amb paraules que -mai més ben dit- se'n duria el vent: **VERGONYA CAVALLERS, VERGONYA!**

Caterina Mesquida

Del 20 al 26 d'abril a l'escola commemorarem la Setmana del Llibre Infantil i Juvenil. Durant aquests dies es dugueren a terme distintes activitats.

1.- Concurs de dibuixos per als nins/es de preescolar, primer i segon, els quals s'exposaren a la Rectoria.

El jurat qualificador, compost per Maria Grimalt, Antònia Tous i Llorenç Artigues, tots ells artistes locals, tengueren prou feina a l'hora d'elegir els millors. El que més valoraren va esser l'originalitat i, al cap i a la fi, es decidires per:

- Caterina Llodrà Salas (Preesc. Sant Llorenç)
- Andreu Llull (1er EGB Son Carrió)
- Antoni Font Massanet (1er. Sant Llorenç)
- Joana Mª Bauçà (2on Sant Llorenç)

2.- Concurs de contes (tema lliure) per als nins/es del Cicle Mitjà (3er, 4rt, 5è) i Cicle Superior (6è, 7è i 8è)

El jurat qualificador, compost per Antònia Amer, Pere Josep Llull i Guillem Femenies valorà la presentació, la qualitat de redacció i l'originalitat.

El total de contes presentats fou de 150, d'ells quedaren 20 finalistes i llavors es triaren els tres millors:

- Llorenç Artigues "Any 2222. Opinions i veritats" (8è d'EGB).
- Antònia Genovart Juan "El Planeta que quera Paz" (6è d'EGB).
- Francesca Ferriol "La isla de los animales" (3er d'EGB).

A tots els finalistes (40 nins/es) els varen esser entregats, distints llibres, donació de l'Ajuntament i de la llibreria Embat, de Palma.

Divendres dia 26, Miquel Bayo, escriptor de literatura infantil i juvenil va fer la presentació del seu darrer llibre: "El secret de la fulla d'alzina" i va entregar els premis als guanyadors. Els contes premiats aniran publicant-se a la revista escolar "Es Xafarder".

3.- Dia 25 va tenir lloc una xerrada per a pares a càrrec de Jaume Albertí, escriptor i mestre de l'escola de Deià. El tema era: "El llibre com a element didàctic i d'esplai". Ens mostrà distints llibres fabricats pels nins/es i ens parlà del funcionament de la biblioteca escolar, de la importància de que el nin vegi un hàbit de lectura a ca-seva, de l'actitud del mestre en front del llibre i la seva utilització, etc.

També durant tota la setmana amb els nins de Preescolar, 1er, 2on i 3er visitarem l'exposició de llibres, on es presentà als al.lots els distints tipus de llibres, la classificació per edats i els contaren contes populars als més petits. Varen esser obsequiats amb un llibre per classe.

Des d'aquestes pàgines volem donar l'enhorabona a tots els participants als concursos i animar-los perquè segueixin gastant tinta, folis i colors a veure si el dia de demà Sant Llorenç compta amb un bon grapat de escriptors i pintors.

Maria Bel Sancho

Tal vegada acabi essent una carta,
o perquè no un poema?
O un paper arrufat cridant dins el foc,
potser sigui una missiva,
o un petit desig?

Però
endavant de tot és una necessitat
una necessitat que el rovega,
una necessitat de sortir del rebost
on es troba alfabiàt,
demana veure, sentir, fer-se gran...
demana viure

"moments"
ho aconsegueix i surt,
surt a la vida,
veu la claror i viu
sent els renous i viu,
se sent mòbil i munta amunt,
molt amunt, somnia, vola, desitja...
ha viscut

ara en canvi, baixa el cap...
se li veu la melangia per tot el cos,
arreu arreu,
mentres torna al cementiri
al rebost a l'alfàbia,
clamant el pròxim "moment"...
ja és mort

qui no se sent alfabiàt?
alfabiàt dins aquest rebost
dins el nostre mateix rebost
dins aquest cementiri de milions
de nínxols,
exigint alenar un altre pic,
mentre esperam
el "moment" de   de l'alfàbia.
sortir

Guillem Femenias

Gabriel Juan

Quan pens en tu
és quan més m'adon
que el nostre
només ha estat
in senzill romanç d'estiu.
El temps ha estat
el gran escenari,
nosaltres dos:
la tragèdia;
els estels i els grills:
el públic,
que ens ha aplaudit o xiulat,
que ens ha comprès o oblidat.
La teva força:
la dolçor.
El meu pecat:
estimar.

CLÍNICA VETERINÀRIA

Hernán Cortés, 3
MANACOR
T. 554265

Burgues, s.n.
FELANITX
T. 581579

LLIBRES I PAPERS

Bearn

Silenci, 7
MANACOR

- * MATERIAL FOTOGRÀFIC
- * ARTICLES DE LABORATORI
- * FOTOGRAFIES DE
MARGALIDA MOREY

S'ESTUDI

General Mola, 11-E
(Baix de's Cos)

Tel. 55 40 78

MANACOR

ELS SET LLORENCINS "IL·LUSTRES"

Com a llorencí que som no puc deixar de donar la meua opinió sobre el desastre que s'ha comès al meu poble. Set homes "il·lustres" han aprovat el pla d'urbanització de Sa Punta de n'Amer, únic redol que ens quedava sense torres, sense hotels, sense brutícia cap a la mar. ¿Perquè no podem conservar una petita part de la nostra costa, sense turistes, sense destruir l'entorn? Els "il·lustres" diuen que la urbanització donarà doblers al poble, que crearà llocs de treball.... Per què no diuen la veritat? La veritat és que engreixarà, encara més, als que tenen les constructores, que omplirà amb més duros les butxaques dels qui les tenen plenes -que com ja sabeu no són precisament els obrers-. Sempre diuen el mateix: "urbanitzar és crear riquesa"... per als rics, afegesc jo, però destrueixen la nostra terra, la mar, com sempre, i no tenen cap empatx en fer-ho, perquè per damunt de tot només volen doblers.

Un jove regidor, del PSM, ben amic meu, ha estat l'únic que ha votat en contra. Sé cert que som molts els llorencins que li donam les gràcies pel seu vot. Però els qui han guanyat no en volen sebre res del poble; no els importa gens ni mica l'opinió del poble. Només creuen als doblers, i si per fer-ne han de destruir, tant se'ls hi fot.

No som un home de lletres, i només sé expressar-me com ho sent. Només vull dir-los a aquests set homes que no se creguin que ja ho tenen tot guanyat. De cada vegada som més els mallorquins que volem defensar la nostra terra, i sé ben cert que de per tota la illa en vendran a defensar Sa Punta. Si set llorencins la volen destruir, molts altres de tots els pobles la voldran guardar. Com a comunista, que milit al partit dels Comunistes de Balears -PCB- demanaré al Comité de les Illes que impulsi i recolzi totes les accions encaminades a defensar Sa Punta, com a partit i d'acord amb tots els partits democràtics i d'esquerres que s'afegixin a aquesta lluita.

No vull acabar aquest article sense donar públicament les gràcies a tres llorencins que vengueren, el diumenge 14 d'abril, a Son Coletes a l'homenatge que férem als republicans morts per la llibertat. I plany que altres del meu poble, més afectats, no varen fer acte d'assistència....

Gaspar Soler Riera

CA'S SERVERI

TALLER
MECÀNIC
REPARACIONS
EN GENERAL

Cardassar, 25 * SANT LLORENÇ

ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL
Telèfon 569067 * SANT LLORENÇ

ESPORTS

SOLER »« PONT

Carrer Nou, 35 T.569310 SANT LLORENÇ

POLLASTRES
ROSTITS

Sureda, 1
Telèfon 570624

UNA EXCURSIÓ D'ES JUBILATS

Dia tres de març va ser un dia de gran alegria i germanor i Déu mos va concedir un sol esplèndid. Pareixia un dia de maig, que es sol ja comença a encalentic fort. De s'excursió que férem en guard un gran record així com de tots es qui hi assistiren amb il·lusió i alegria.

Uns dies abans havia passat per sa Plaça Nova i l'havia vist anunciada a una pissarra a sa fatxada de sa Rectoria. M'insistiren i m'hi vaig apuntar amb so meu germà Jaume i sa resta de sa família. Vaig passar molt de gust perquè vaig veure un poble unit i content on reinava sa pau s'alegria i es bon humor. Tots pareixien germans.

Sortírem a les 9 de sa plaça de s'Ajuntament i abans d'arribar s'autobús sa gent ja formava corros i se saludaven donant es bon dia. Don Jordi Pont, es President i Don Bartomeu Nadal, es Secretari se'n cuidaven de col·locar sa gent en es seus llocs i quan tot va estar a punt partírem cap a Ciutat, o sigui Palma de Mallorca.

Férem sa primera aturada a s'Hostal de ses Canyes, a una quinzena de quilòmetres de Ciutat: baixàrem, berenàrem, prenguérem cafè i estiràrem un poc ses cames. Es quitenien fred s'encalenticren a s'escalfapanxes i, en haver acabat, tornàrem agafar ruta. Arribats a Ciutat mos dugueren a visitar es Parc del Mar, que és meravellós, es Conjunt Històric de sa Catedral, s'Almudaina i ses murades que antigament voltaven sa ciutat.

Una vegada haver-ho vist tot partírem cap a sa carretera d'Andratx passant p'es Passeig Marítim, amb ses palmeres, barques i un portaavions que estava fonfejat a sa badia. Vérem es quarter de Sant Pere i aquella infinitat d'hotels i restaurants que hi ha per allà. En haver sortit de Palma passàrem prop de Son Caliu, Portals i es castell de Bendinat, d'on conten aquella anècdota del Rei en Jaume: li donaren per dinar una cabeça d'allis a repartir entre quatre i, en haver acabat, va exclamar: "Bé hem dinat!" i encara ara li diven Bendinat.

Baixant aquelles muntanyes arribàrem a Santa Ponça i visitàrem sa Creu que hi ha en es mateix lloc on va desembarcar el Rei en Jaume. Vàrem veure que hi ha tots es pobles de Mallorca i no hi manca es de Sant Llorenç. És un lloc molt hermós, amb aquelles entrades i sortides de la mar. Resàrem a la Mare de Déu Trobada perquè mos donàs un bon camí i tornàrem partir cap an es Cap de Mar i es Port d'Andratx. Molta gent deia que no hi havia estat mai per aquelles terres i els va agradar molt. A més, no venim mai a Palma per passejar, sinó per visitar malalts o metges, que són passejades poc agradables.

Devers migdia arribàrem an es Port d'Andratx, el visitàrem i n'hi va haver que aprofitaren per comprar algunes coses per sa família. Més tard emprenguérem camí cap a Estallencs passant per Andratx, que per cert és un poble molt gran que està baix d'una muntanya. Vorera vorera mar mos fixàrem en aquelles terres i paratges on hi semblen oliveres i ametlers per aquells parats, fets de pedres i que avui en dia ja no se podrien fer; en aquell temps no hi havia rellotges i comptaven es temps de sol a sol.

En es restaurant d'es Coll d'es Pi ja mos esperaven per dinar dins un gran menjador. Va ser molt bo: arròs brut de matances, escalop de carn amb patates, un tros de coca, gelat, cafè i, p'es homos que en volien, una copa de conyac.

Devers les quatre i mitja tornàrem pujar a s'autobús i prenguérem cap a Banyalbufar i Valldemossa, sempre vorera de mar. Hi havia moltes volteres però, gràcies a Déu, ningú no se va marejar. A les sis arribàrem a Valldemossa, pàtria i poble de sa nostra santa pagesa Santa Caterina Tomàs. Abans d'arribar volguérem fer-li honor cantant ses seves cançons:

Sor Tomaseta, ¿on sou?

Ja vos podeu amagar,

perquè el domoni vos cerca.

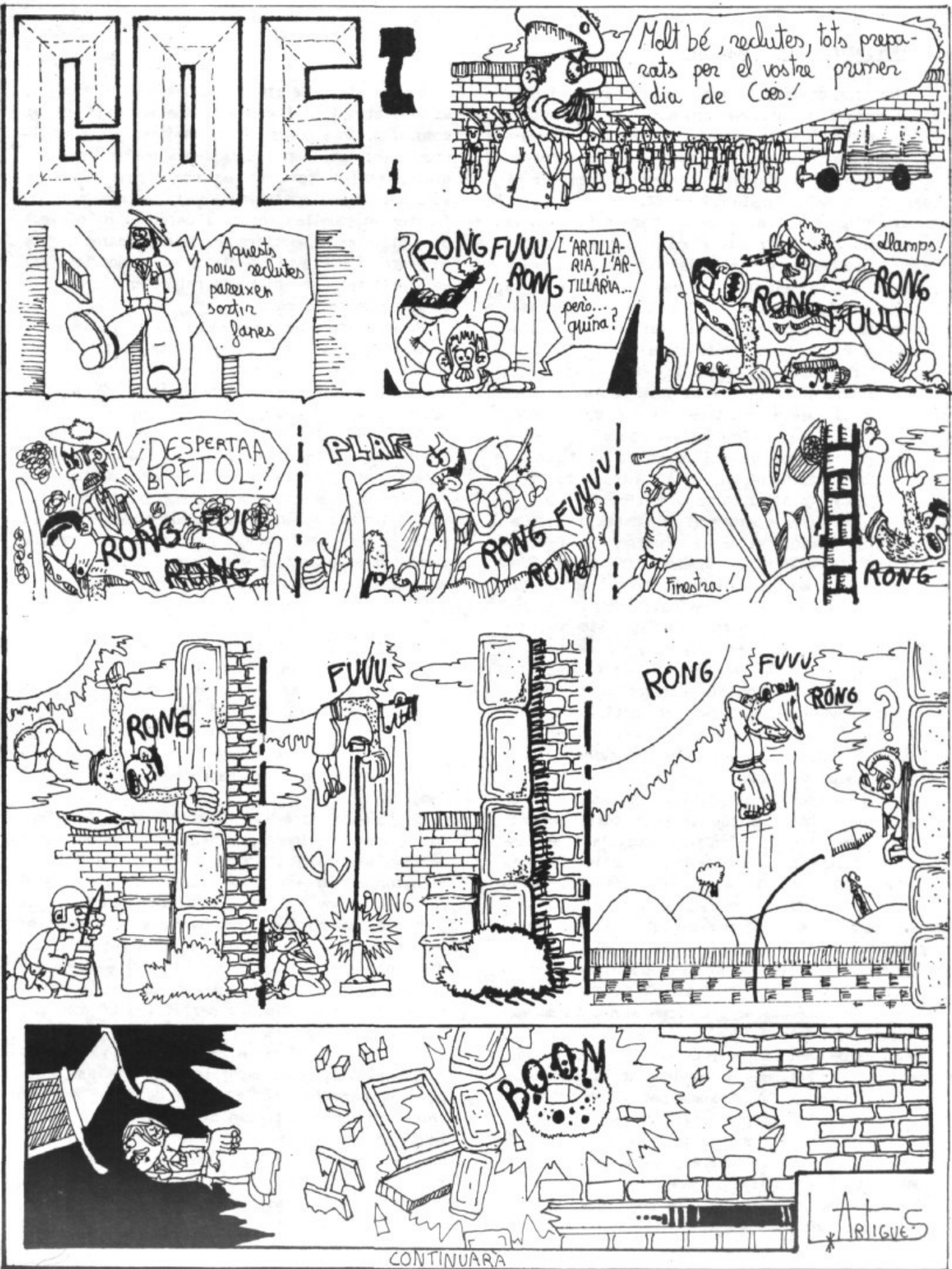
Dins un pou vos vol tirar!

Visitàrem es jardins de sa Çartoixa i sa casa on va néixer sa Santa, i li demanàrem que pregàs per tots es mallorquins davant Déu Pare Celestial. També vérem es monument que té devora sa parròquia, sa casa i es carrer tot ple de flors i ramells.

De tornada cap a Sant Llorenç l'amo en Toni Fai va cantar algunes cançons, que varen esser molt aplaudides. P'ets anys que té conserva un gran torrent de veu. Que Déu li ho concedesqui per molts d'anys. En Tomeu Conier també mos va contar alguns xistes i mos va demanar a veure si estàvem contents de s'excursió. Tothom va aplaudir dient que havia anat molt bé. Vàrem passejar una bossa i tothom hi va posar lo que va voler p'es xófers, que s'havién portat tan bé amb noltros. Que no sigui sa darrera!

Des d'aquí vull donar ses gràcies an ets organitzadors d'aquestes excursions per a's jubilats, que s'ho mereixen tot. Els hem de donar en vida tots es gusts que puguin tenir, que ses corones no s'han de donar quan ve sa mort, sinó en vida. Es meu desig és que continuï aquesta harmonia i alegria que reina dins sa llar de sa tercera edat, i que sa Junta vagi sempre envant. Déu els ho pagarà.

Gemà Francesc Clapés

La fotografia és del dia que va venir el CADE de Peguera a jugar a Sant Llorenç. El partit va acabar en empat. D'esquerra a dreta són:

Mateu Rosselló, Jaume Estelrich, Antoni Cánovas, Jordi Soler, Gabriel Abraham i Jaume Parera.

Agustí García, Miquel Galmés, Antoni Roig, Lluís Macías i Pere Femenias.

Santany	34	20	11	3	73	32	51	*17
Sóller	34	20	7	7	76	30	47	*13
Montuiri	34	19	7	8	79	47	45	*11
Rtv. La Victoria	34	19	6	9	63	45	44	*10
Cade	34	18	8	8	70	46	44	*10
Esporlas	34	18	7	9	72	56	43	*9
Andraitx	34	17	8	9	58	46	42	*8
Cardassar	34	17	6	11	65	40	40	*6
Campos	34	13	11	10	41	33	37	*3
Pollensa	34	9	12	13	35	54	30	-4
Escolar	34	10	7	17	41	63	27	-7
Ses Salinas	34	11	4	19	48	72	26	-8
Llosetense	34	8	9	17	40	58	25	-9
Arenal	34	7	10	17	41	63	24	-10
Cultural	34	8	8	18	27	65	24	-10
Binisalem	34	8	7	19	41	57	23	-11
España	34	6	11	17	37	60	23	-11
Ca'n Picafort	34	4	9	21	29	69	17	-17

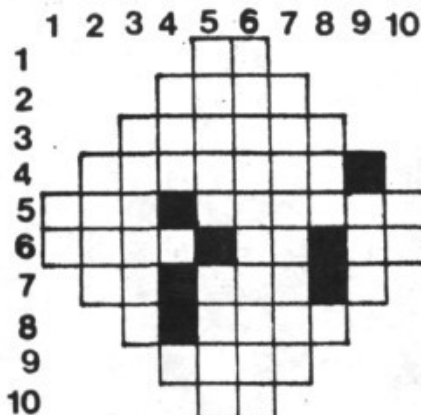
Segons es veu a la classificació final, el Cardassar va quedar el vuitè de la general, cosa que l'impossibilita de jugar la lligueta d'ascens a tercera divisió -com hagués estat el desig de la majoria dels afeccionats-, ja que únicament ho poden fer els sis primers.

A l'hora de passar comptes i de donar culpes del que consideren un fracàs, n'hi ha per a tots els gusts, com sempre sol passar: per a uns la culpa és de l'entrenador, que no va sebre encertar amb les tàctiques i en la tria dels titulars; per a d'altres, en canvi, la manca de companyonia dels jugadors va esser la culpable; uns tercers, naturalment, fan caure el pes de la responsabilitat damunt la directiva, per allò de que era la que duia el maneig de tot.

I un, que es confessa poc expert en assumptes futbolístics, considera que quedar el vuitè a una competició de devuit participants no és quedar tan malament, i que la culpa, en cas de que n'hi hagi, no es pot donar a un sol, sinó que s'ha de repartir entre tots els implicats.

Josep Cortès

MOTS CREUATS

HORITZONTALS.- 1.-Preposició. 2.-Sofriment dany que es fa patir alque ha comès una falta. 3.-Humitat de l'atmsfera condensada en forma de gotes a la superfície dels cossos freds. Nau de dos o tres pals de dues peces amb vergues solament de proa. 6.-Coure. Nota musical. Article. 7.-Al rev. Nota musical. Peça de l'antena. Cinquanta. 8.-Nom de lletra. El primer home. 9.-Abitàcea de talla elevada, copa piramidal i fulles disposades en dos rengles. 10.-Cara del dau marcada amb un punt.

VERTICALS.- 1.-Gos. 2.-Al rev. boig. 3.-Acció de rapar. 4.-Robament de l'ànim. Mil. Nom de lletra. 5.-Acció de desitjar. Vena. 6.-Que sent amor per algú. 7.-Ple de deler. 8.-Mamífer

solípede. Consonant. 9.-Teixit de llana reixada fet amb tres sèrie de fils que fan successivament, un d'ordit, i dos, de trama. 10.-Forma secundària del prefix a- i del perfix ana-.

SOPA DE LLETRES

R B E R L I O Z T G
E E M T I T N C E A
L E O S S E D C L R
H T B G Z Ñ G H E D
A H C Z T C I O M I
M O Z A R T P P A T
B V I V A L D I N S
A E O E T L A N C I
C N R R Z M E L K Z
H T E D M H I N G Ç
P A S I R A M O Z I

Dins aquest embull de lletres hi ha el nom de deu compositors. Apa! a cercar-los.

MARIA GALMES

ENDEVINALLA

És verd i no és juevert,
és agre i no és vinagre,
és groc i no és aubercoc.

FUGA DE VOCALS

_ D _ V _ R S _ S _ P _ N T _ _ N _ T _ M P S
N _ M ' H _ P _ D _ _ L _ G R _ R ,
_ _ R _ , D _ P _ C _ N Ç _ ,
S _ M P R _ H _ T _ N C M _ S _ P _ N S _ M _ N T S .

SOLUCIONS

A devers Sa Punta un temps
no m'hi podia alegrà,
i ara, de poc ença,
sempre hi temps mos pensaments.

FUGA DE VOCALS

Es una llimona.

ENDEVINALLA

MOTS CREUATS

SOPA DE LLETRES

R B E R L I O Z T
E E M T I T N C E A
L E O S S E D C L R
H T B G Z Ñ G H E D
A H C Z T C I O M I
M O Z A R T P P A T
B V I V A L D I N S
A E O E T L A N C I
C N R R Z M E L K Z
H T E D M H I N G Ç
P A S I R A M O Z I

Què és el Consell Insular

És un element fonamental de l'autonomia. El Govern, l'administració i la representació de Mallorca corresponen al Consell Insular de Mallorca.

Té la facultat d'assumir dins l'àmbit territorial aquelles competències que vagi rebent la Comunitat Autònoma.

Formen el Consell Insular de Mallorca, els trenta Diputats elegits per al Parlament a l'illa de Mallorca.

A més, actua com a Administració Local amb competències pròpies. Acompleix una ampla tasca assistencial a través dels centres propis que són: l'Hospital General, l'Hospital Psiquiàtric, la Llar de la Joventut, la Llar de la Infància, la Llar dels Ancians i el patronat Verge de la Salut.

Realitza accions en els camps següents: Ordenació de Biblioteques i arxius, tant pròpies com d'altres organismes.

Fomenta el coneixement i la difusió del folklore.

Impulsa el coneixement i l'ús, en tots els àmbits, de la nostra llengua.

Ajuda tot tipus de publicacions culturals.

Des del Teatre Principal, centre que depèn del Consell Insular de Mallorca, du a terme la seva política cultural.

Elabora anualment el Pla d'Esports amb l'objectiu de crear una infraestructura esportiva a tots els pobles.

Segueix una política que fomenta tant la pràctica com l'aprenentatge de l'esport.

Emet informes relatius a l'ordenació del territori i a l'urbanisme.

Elabora el Pla d'obres i serveis que permetrà dotar els pobles d'infraestructura bàsica.

Manté la xarxa viària pròpia.

Ha creat i manté en col·laboració amb els municipis, el servei d'extinció d'incendis.

Impulsa la indústria i el comerç.

Dóna suport a totes les activitats promocionals del turisme.

Realitza accions de millora de la ramaderia i de l'agricultura.

Consell Insular

de Mallorca

c/ Palau Reial, 1

JOIERIA FEMENÍAS

LLISTES DE NOCES
OBJECTES DE REGAL

Carrer del Rector Pasqual, 8 * T. 569072

BANC ESPANYOL DE CRÈDIT

BANESTO

La major empresa bancària d'Espanya
al seu servei.

MAI MÉS

La primera cosa en la qual em vaig fixar al mirar detingudament la fotografia fou la serietat dels semblants. Homes majoritàriament seriosos, molt seriosos, aspecte que contrasta amb la majoria de fotografies de grups grossos, on normalment la majoria mostren, almanco, una mitja rialla.

Un altre aspecte que destaca és el vestuari: moltíssima gent amb el jac i alguns amb corbata.

La fotografia al darrera porta una inscripció i una data: són reclusos a la presó de Manacor el 6 de maig de mil nou-cents trenta-nou.

Sospit que conec el perquè la fotografia em motivà a rellegir alguns paràgrafs de "La guerra civil a Mallorca" de Josep Masot i Muntaner i que la vista es deturàs sobre la quarta conclusió: "...malgrat la fuita precipitada de republicans o militants obrers -molts dels quals s'amagaren un temps o tota la guerra a Mallorca mateix-, hi hagué un nombre molt elevat de detencions, que ompliren les presons i els camps de concentració, i hi hagué una repressió molt dura que passà per fases diverses i anà des de l'administració d'un litre d'oli de ricí a l'execució a la cuneta sense judici, o a l'execució a la presó després d'un

consell de guerra".

Potser el fet de que hi hagi llorencins a la fotografia facilita el fet imaginari de posar-se dins la pell de qualsevol d'aquests homes que ens mira. Homes que han deixat a la força la seva família, que es veuen privats de la llibertat i que dia i nit porten en el pensament la incertesa del que pot passar demà.

Homes, tal vegada, amb por, perquè han sentit a dir el que li passà a aquell que fins ahir era un íntim amic seu.

I tot "per pensar", "per dir", "per creure" determinades coses, una determinada filosofia de la vida present i de l'esdevenir.

La fotografia és un indesitjable record del Sant Llorenç d'ahir, d'un temps, d'unes circumstàncies que avui poden parèixer incomprensibles però que, adesiara dissortadament, la intransigència, el despreci a les postures dels altres... poden fer pensar que tot "allò" podria passar avui o demà.

Hem de superar aquest temps passat, però no oblidar-lo del tot, puix ens mostra allò que no volem ni per a nosaltres ni per als nostres fills.

Guillem Pont